

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิธีการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 227 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ จำนวน 69 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ/เชี่ยวชาญ จำนวน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้น โดยการพัฒนาจากแบบสอบถามของ จรรยา บริบูรณ์ (2544 : 112-115) คำถามในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การบริหาร ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ โดยแยกคำถามเป็น 4 ด้าน คือ

1. ทักษะด้านความรู้ความสามารถ
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะด้านเทคนิควิธีการ
4. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำถามเป็นคำถามแบบทางบวกทั้งหมด และมีคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งผู้ตอบคำถามที่มีความต้องการพัฒนาทักษะการบริหาร อาจเลือกตอบได้ตามความประสงค์ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายความว่า ต้องพัฒนามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
 ระดับ 4 หมายความว่า ต้องการพัฒนามาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
 ระดับ 3 หมายความว่า ต้องการพัฒนาปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
 ระดับ 2 หมายความว่า ต้องการพัฒนาน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
 ระดับ 1 หมายความว่า ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

วิธีการสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้ได้เครื่องมือที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสอบถามของจรยา บริบูรณ์ วิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช (2544)
2. นำแบบสอบถามของมานิตย์ รัตนปัญญา (2541 : 125) วิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา นำมาประกอบในการสร้างเครื่องมือในหัวข้อที่เกี่ยวกับทักษะการบริหาร ได้แก่ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิควิธีการ และมีเพื่อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบ
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และการใช้ภาษา และขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองกับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัต (Cronbach) ได้ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
6. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขออนุญาตรับรอง และแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นแทนในการจัดส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม
2. ไปปรับแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ดำเนินการตอบแบบสอบถามแล้วด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด นำผลมาวิเคราะห์และในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS For WINDOWS) ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 77) ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายความว่า	ต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายความว่า	ต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายความว่า	ต้องการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายความว่า	ต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายความว่า	ต้องการน้อยที่สุด
3. เปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีตำแหน่ง และสาขาที่สำเร็จการศึกษาต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้ t - test
4. เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้ F - test หากพบความแตกต่างจะวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) โดยใช้ t - test

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_2^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของเอกสารทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 ค่าร้อยละ

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากร

2.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\sigma = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ σ	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$	แทน ผลรวมคะแนนแต่ละคน
$\sum x^2$	แทน ผลรวมคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
n	แทน จำนวนประชากร

2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 ค่า t - test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน การแจกแจงแบบ t
\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 1 และค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2
S_1^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
S_2^2	แทน จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

2.2.2 ค่า F - test

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน การแจกแจงแบบ F
MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม